

Góður upphafsreitur

Til að tryggja góðan árangur í ferlinu er nauðsynlegt að fara vel í hlutina frá byrjun og þetta á sérstaklega við þegar um er að ræða skapandi ferli. Það er ólíkt öðru ferli því það er flæðandi og hvorki þú né nemendurnir vita í upphafi hver niðurstaðan verður. Þess vegna er góð hugmynd að kynna sér skapandi ferli áður en farið er af stað. Þessi hluti byrjar því á upphitunaræfingum sem auka hæfni nemenda í samvinnu og skapandi hugsun svo þeir geri sér betur grein fyrir því hvernig slík vinna fer fram er áður en byrjað er á ferlinu sjálfu.

Markmiðið með æfingunum er að koma þátttakendum í rétta gírinn, bæði líkamlega og andlega, þannig að það verði auðveldara fyrir þá að nota þekkingu sína í skapandi ferli. Æfingarnar byggja á fjórum meginreglum:

- Allir tileinka sér sömu hugsun og háttalag (samsíða hugsun – byggir á að unnið sé að einu verkefni í einu).
- Ávallt skal halda einbeitingunni á verkefninu (verkefnafókus).
- Enginn upplifir það að vera dæmdur.
- Hvatning til að nota alls kyns þekkingu (marghliða hugsun, þ.e. að nota þekkingu á einu sviði til að leysa vandamál á öðru eða blanda þeirri þekkingu við aðra hluta af reynsluheimi sínum).

Æfingar

Dagurinn í dag

- Standið á fætur.
- Paraðu þig saman við einhvern sem er í eins litri peysu.
- Segðu félagan þínum frá því sem þú hefur gert í dag alveg frá því þú opnaðir augun og þar til núna (má gera aftur á bak).
- Sá sem er í dekkri buxum byrjar.

Markmið: Þessi æfing á að hjálpa okkur að hugsa á annan hátt en venjulega með því að brjóta upp gamlar venjur og hugsanagang.

Skipuleggið frí

- Standið á fætur.
- Finndu einhvern sem notar sama skónúmer og þú og parið ykkur saman.
- Allir fá hugmyndakort í hendurnar (mörg orð og myndir fyrir hvern og einn).
- Ef einhver kíkir á kort á hann að skipta og fá kort frá hinum.
- Skipuleggið frí saman með því að nota kortin til að fá hugmyndir, eina í einu.
- Svaraðu öllum hugmyndum félagans um fríið með „Já, og ...“
- Sá sem er með lengri fótleggi byrjar.

Markmið: Þessi æfing þjálfar nemendur í að sjá marga möguleika (margbreytileg hugsun), nota röksemdafærslu og aðlaga sig nýjum hugmyndum sem félaginn kemur með.

Dularfulli skógurinn

- Standið á fætur.
- Finndu einhvern með sama háralit og þú og parið ykkur saman.
- Þið hafið villst í skógi þar sem ALLT getur gerst.
- Annar byrjar með því að segja: „Sjáðu, þarna er stígur sem við skulum fylgja“ og svo spyr hann féлага sinn „Hvað gerist svo?“
- Skiptist á að segja frá hvað gerist og endið alltaf á að spyrja hinn „Hvað gerist svo?“
- Sá sem er í dekkri fötum byrjar.

Markmið: Hér þjálfa nemendur margbreytilega hugsun um leið og þeir byggja hver á hugmyndum annars.

Nafnorð hittast

- Standið á fætur.
- Finndu einhvern sem er í eins litum buxum og þú og parið ykkur saman.
- Hver og einn fær blað eða fimm gula miða og penna og skrifar fimm nafnorð.
- Báðir taka nafnorð úr bunkanum og setja þau saman í eitt samsett orð og útskýra fyrir hinum hvað þau merkja, t.d. hvað er „stól-köttur“?
- Þegar þið eruð búin finnið þið nýjan féлага sem er á lausu (látið vita með því að rétta upp höndina) og takið næsta orð í bunkanum.

Markmið: Hér þjálfa nemendur ímyndunaraflíð um leið og þeir æfa sig í að útskýra hugmyndir sínar í stuttu og hnitmiðuðu máli undir pressu.

Uppfinning (með nafnorðum)

- Standið á fætur.
- Finndu einhvern sem er með aðra hársídd en þú og parið ykkur saman.
- Hver og einn fær blað eða fimm gula miða og penna og skrifar fimm nafnorð.
- Parið orðin tvö sem þið skrifuðuð fyrst og komið í sameiningu fram með hugmynd að uppfinningu út frá þessum tveimur orðum.
- Þegar þið eruð búin finnið þið nýjan félag sem er á lausu (látið vita með því að rétta upp höndina) og takið næsta orð í bunkanum.

Markmið: Hér reynir á ímyndunarafl nemenda um leið og þeir æfa sig í að útskýra mikilvægi hugmynda sinna undir pressu.

Hlutir hittast

- Standið á fætur.
- Hver og einn tekur hlut úr HLUKASSANUM (þú kemur með kassa með alls konar hlutum og setur hann á gólfíð).
- Finndu einhvern sem hefur svipaða rödd og þú og parið ykkur saman.
- Sýnið hvort öðru hlutinn sem þið tókuð úr kassanum og kastið fram hugmynd til skiptis um það hvernig hægt er að gera hlutinn betri. Það má gjarnan hjálpast að.

Markmið: Æfingarnar þjálfa nemendur í að hugsa hlutina á marga vegu og æfa þar með hæfileikann til að sjá nýja möguleika.

Hossa

- Nemendur standa í þyrpingu úti á gólfi með hnén líttillega bogin.
- Allir setja sig í stellingu eins og súmóglímukappar – með kreppta hnefa og handleggina sveigða fyrir framan sig.
- Kennarinn hoppar fram á við og kallar hátt og hveltt „hossa“.
- Nemendur kalla hossa og hoppa eins og kennarinn.
- Byrjið með því að fara eftir ákveðinni röð og síðan handahófskennt.
- Þegar nemendurnir eru komnir upp að vegg er þeim sagt að fara aftur til baka. Byrjið aftur frá byrjun.
- Einnig er hægt að hoppa í hring.

Markmið: Þessi æfing getur verið góð til að hressa bekkinn við og auka orku.

Útvarpsbíllinn

- Vinnið saman tvö og tvö.
- Annar er fjarstýrður bíll en hinn er fjarstýringin.
- Sá sem er bíllinn er með lokuð augu en hinn sem er fjarstýring gefur merki sem fjarstýrði bíllinn á að fara eftir.
- Það er mikilvægt að vera eins fljótur og hægt er að bregðast við.

Merkin:

GÓ = Farðu áfram

SAP = Hoppaðu aftur á bak eins hátt og þú getur

HÚ = Breyttu um stefnu

HOSSA = Vertu eins og súmókappi og segðu „hossa“

HÓ = Stattu kyrr

Finnið sjálf upp á fleiri merkjum.

HINK = Stattu kyrr á öðrum fæti

Markmið: Þessi æfing þjálfar nemendur í að vinna saman og byggja upp traust.

Skutla

- Nemendur vinna í hópum að því að búa til pappírsskutlu sem á að taka þátt í tvenns konar keppni:
- Hvaða skutla flýgur lengst og hvaða skutla helst lengst á lofti.
- Auk þess er hægt að bæta við og láta hópana gera kennimerki og slagorð fyrir „flugfélagið“ sitt og skreyta skutlurnar.

Markmið: Nemendur þjálfast í að búa til frumgerð með því að gera tilraunir/ prufa sig áfram og hanna pappírsskutlu.

Textafókus

Í þessu dæmi eru fjögur lið en hægt er að hafa eitt lið eða fleiri að vild. Búið er að skipta í lið áður en nemendur mæta.

Reglurnar eru útskýrðar fyrir liðunum sem fara hvert í sína stofu/rými með blað og blýant. Nú fær einn úr hverju liði að koma inn og lesa texta. Lesarinn fer svo til baka í sinn hóp og segir ritara frá því sem hann las og ritarinn skrifar niður textann. Nemendur skiptast á að vera lesari

og ritari en mega ekki vera samtímis lesari og ritari og ekki má vera ritari strax eftir að hafa verið lesari. Hvaða lið kemst næst upprunalega textanum?

Markmið: Þessi æfing þjálfar nemendur í að vinna saman og deila upplýsingum sín á milli, um fagleg málefni.

Eggið

Allir hópar fá skæri, nokkra pípuhreinsara, 10 eldspýtur, dagblaðsopnu, límband, band, stórt karton eða annað efni sem til er. Hver hópur fær tíu mínútur til að búa til umbúðir eða hlíf utan um egg þannig að það brotni ekki í landingu ef kennarinn heldur því í útréttri hendi og lætur það detta á gólfið.

Markmið: Nemendur þjálfa samvinnu, tilraunir og venjast því að það er í lagi að gera mistök (af því að við lærum af þeim).

Turn

Þátttakendum er skipt í 3-6 manna hópa. Hver hópur á að byggja turn úr spagettí og sykurlúðum. Hér er markmiðið að byggja sem hæstan turn án þess að hann fari í sundur. Gefnar eru 10 mínútur til að byggja.

Markmið: Nemendur þjálfa samvinnu, æfa sig í að gera tilraunir og læra að það er í lagi að gera mistök (af því að við lærum af þeim).

Hvað gerum við svo?

Nú eruð þið búin að fara í gegnum kaflann „Góður upphafsreitur“ og hafið prófað nokkrar mismunandi upphitunaræfingar. Þessar æfingar eru til þess ætlaðar að efla samvinnu nemenda og auka skapandi hugsun. Þið hafið ögrað venjubundnum hugsanahætti og eruð tilbúin að halda áfram á næsta stig. Hér eigið þið að nota forvitni ykkar til að öðlast nýja þekkingu og koma auga á ný vandamál.